

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând cererea de recurs declarată de Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 17, în procedura falimentului, către Dobjanscaia Rimma, Dobjanschii Vasilii, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare,

împotriva încheierii din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului, depusă de Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu, fiind resituită cererea de apel depusă de Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu, împotriva hotărârii din 02 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a ț ă:

La 23 aprilie 2019, ÎMGFL nr. 17, în procedura falimentului, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Dobjanscaia Rimma, Dobjanschii Vasilii, intervenient accesoriu SA “Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 iunie 2020, acțiunea a fost admisă. S-a încasat, în mod solidar, de la Dobjanscaia Rimma și Dobjanschii Vasilii în contul ÎMGFL nr. 17, în procedura falimentului, suma de 30075,62 (treizeci mii șaptezeci și cinci) lei cu titlu de datorie pentru serviciile locativ comunale - energia termică (încălzire/prepararea apei calde) pentru perioada 23 aprilie 2016 – 01 ianuarie 2019 pentru apartamentul 24 din str. XXXX 10/2, mun. Chișinău. S-a încasat, în mod solidar, de la Dobjanscaia Rimma și Dobjanschii Vasilii în contul statului taxa de stat în sumă de 902,26 (nouă sute doi) lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind depusă tardiv.

La 11 septembrie 2020, reprezentantul lui Dobjanscaia Rimma, avocatul Eugeniu Bujoreanu, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 iunie 2020, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Prin încheierea din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului, depusă de Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu, fiind resituită cererea de apel depusă de Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu, împotriva hotărârii din 02 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 23 februarie 2021, prin poșta electronică, Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu, a declarat recurs împotriva încheierii din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel, restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, s-a invocat faptul că recurenta a luat cunoștință de hotărârea din 02 iunie 2020 la data de 08 septembrie 2020. Potrivit recurenteii, dispozitivul hotărârii din 02 iunie 2020 a fost expediat cu mult mai târziu, peste 90 zile după pronunțare, deși instanța era obligată să se conformeze rigorilor prevăzute de art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care prevede că, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

Astfel, dat fiind faptul că recurenta a luat cunoștință de dispozitivul hotărârii la 08 septembrie 2020, a fost pusă în imposibilitate de a depune apelul timp de 30 zile, fapt ce constituie temei repunere în termen prin prisma art. 13 al Convenției Europene a Drepturilor Omului. Prin urmare, recurenta consideră că termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 09 septembrie 2020, ziua imediat următoare a celei în care i-a devenit cunoscut dispozitivul hotărârii, și urma să expire la 08 octombrie 2020, însă apelul a fost depus la 10 septembrie 2020, fapt ce denotă depunerea apelului în interiorul termenului de decădere.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces la 02 februarie 2021 și 09 februarie 2021 (f.d. 110, 111), cererea de recurs fiind înregistrată la 23 februarie 2021 (f.d. 113). Astfel, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului, depusă de Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu, fiind resituită cererea de apel depusă de Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu, împotriva hotărârii din 02 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Recurenta susține că instanța de apel eronat a apreciat motivele din cererea sa cu privire la repunerea în termenul de atac, or, prima instanță nu i-a expediat în termen dispozitivul hotărârii, respectiv apelul a fost depus imediat după ce a luat cunoștință de actul judecătoresc.

Colegiul nu poate reține aceste argumente ale recurente, deoarece instanțele inferioare au respectat cu strictețe normele de procedură în sensul descris.

Este de menționat că, potrivit art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Potrivit materialelor cauzei, Dobjanscaia Rimma a fost citată de mai multe ori în prima instanță (f.d. 42, 48, 49), și-a angajat un avocat care să o reprezinte – Bujoreanu Eugeniu (mandatul anexat la f.d. 28), care a întocmit și depus o referință la cererea de chemare în judecată (f.d. 29-31), precum și a fost înștiințat contra semnătură despre ședințele de judecată ce urmau să aibă loc la 09 decembrie 2019 (f.d. 37) și la 11 mai 2020 (f.d. 56).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată al primei instanțe, avocatul Bujoreanu Eugeniu s-a prezentat în ședința din 09 decembrie 2019 (f.d. 60-63).

Copia dispozitivului hotărârii din 02 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost expediat participanților la proces la 05 iunie 2020 (f.d. 65), și nu peste 90 de zile, așa cum afirmă avocatul recurente. Totoși, trimiterile poștale au fost restituite instanței, din motivul că nu au fost reclamate de la oficiul poștal (f.d. 70-73). Potrivit avizului de recepție de la f.d. 74, recurenta a recepționat la 01 septembrie 2020 copia încheierii primei instanțe din 27 iulie 2020, prin care a fost corectată eroarea din dispozitivul hotărârii.

Din considerentele menționate, nu poate fi reținut argumentul recurente privind expedierea cu întârziere de către prima instanță a dispozitivului hotărârii, or recurenta și avocatul ei urmau să acționeze cu bună-credință și să manifeste diligența de a se prezenta la ședințele pentru care au fost citați, de a se informa despre mersul examinării acțiunii, inclusiv prin accesarea portalului instanțelor de judecată, unde poate fi vizualizată atât agenda instanțelor, cât și actele de procedură emise de către acestea.

Potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Mai mult, dispozițiile art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă constituie o garanție a dreptului de apărare, legiuitorul urmărind că persoanele, care din motive întemeiate au omis termenul de apel, pot fi repuse de către instanța de apel, în baza cererii. Totodată, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Potrivit cererii de recurs, avocatul Bujoreanu Eugeniu susține că a depus cererea de apel imediat ce a recepționat copia hotărârii, dar nu a indicat care au fost impedimentele de a o contesta în termenul specificat în art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Or, momentul din care urmează a fi calculat acest termen este clar delimitat de către legiuitor, acesta fiind determinat *de momentul pronunțării hotărârii*, și nu de momentul recepționării copiei acesteia de către participantul la proces.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Suplimentar, în conformitate cu prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Este de menționat faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia. În așa mod, materialele cauzei atestă faptul că, la data pronunțării încheierii contestate, la materialele cauzei nu erau anexate probe incontestabile care să certifice faptul imposibilității apelantei de a contesta hotărârea în termen, iar în ședința de judecată a instanței de apel din 28 ianuarie 2021, recurenta și avocatul ei nu s-au prezentat pentru a-și susține/argumenta suplimentar cererea de repunere în termen a apelului, manifestând un dezinteres față de prezentul litigiu. Respectiv, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la faptul că apelanta nu a probat motivele omiterii termenului de depunere a cererii de apel.

Astfel, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei concluzii false de prelungire a termenului de depunere a apelului. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu, împotriva încheierii din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Dobjanscaia Rimma, prin intermediul avocatului Bujoreanu Eugeniu.

Se menține încheierea din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 17, în procedura falimentului, către Dobjanscaia Rimma, Dobjanschii Vasilii, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru